

MICHAELA
ROCHOVANSKÁ
publicistka

LN Seriál První republika je zasažen do meziválečné doby. Máte ji rád?

Ano, je to doba, kdy se narodili moji rodiče, dědeček z mamčině strany postavil dům, který je mým domovem, a rodiče i příbuzní z otcovy strany tvořili historii českého divadla. První republiku mám i z těchto důvodů vědomě zidealizovanou a nedám na ni dopustit. Je mi blízká také přes mnoho významných osobností. Za všechny bych asi jmenoval Voskovce a Wericha, T. G. Masaryka nebo Karla Čapka. Cítím s tou dobou dvaceti let demokracie přes všechny její nedostatky velkou spřízněnost.

LN Dokážete si představit, že byste žil právě v této době?

S vědomím jejího strašného konce, kdy Československo ztrotili fašisté a hned po nich komunisté, je mi taková představa nepřijemná. Ale rád bych se setkal s některými lidmi, kteří v době první republiky žili.

LN Zatím bylo odvysíláno pouze pár dílů. Diváci vás vidí většinou ve vzpomínkách Kláry v podání Markéty Plánkové. Budete v dalších dílech vidět víc?

Ne, nebudu, jen takhle okrajově. Co chcete od mrtvého? Ani nevím, jestli už bylo vidět, kdo mě zavraždil! Pokud ne, počkejte si na to. Byl jsem jedno poetické odpoledne škrcen šňůrou od lampy. To bylo opravdu nezapomenutelné.

LN Máte za sebou mnohá natáčení. Překvapilo vás něco na První republice?

Rychlost, s jakou se seriál natáčí. Každý tvůrce vám potvrdí, že by uvítal více času. Ale ona je rychlá i doba, ve které žijeme. A konečně život také, tak co se divím, že?

LN Odráží také politická témata. Vy se netajíte svými názory na politiku. Nebojíte se, že vás za ně bude někdo odsuzovat?

To už tak k sobě patří. Riziko ale stojí za to. Čím jsem starší, tím víc mě přestává bavit tvářit se, že je všechno v pořádku, když není. My lidé jsme ale nepoučitelni a málokdy chceme slyšet pravdu. Nebývá příjemná a už vůbec ne zábavná. Proto se líží tak dobře prodávají. Podívejte se, jak prosperuje bulvár nebo všichni ti obchodníci s deštěm, kterým ve volbách dáváme své hlasy. Těch nesplnitelných blbostí, na které vždycky znovu naléteme! Zvláštní, že? Ale zaplať pánbůh za to, že k volbám můžeme zatím chodit svobodně.

My lidé jsme ale nepoučitelni a málokdy chceme slyšet pravdu. Nebývá příjemná ani zábavná. Proto se líží tak dobře prodávají. Podívejte, jak prosperuje bulvár nebo obchodníci s deštěm, které volíme.

”

LN Jaký máte vůbec názor na výsledky voleb?

Vlastně ne tak hrozný, jak by si člověk myslel. Těm největším šejdířům lidí nakonec přece jen nenaletěl a také dali najevo, že nechtějí, aby tu vládli naši věční stalinisté, co v parlamentu říkají, že hrđina není Jan Palach, ale Klement Gottwald. A konečně, taky dali ve volbách najevo, že nechtějí, aby se dál tak bezostyšně kradlo. Otázka je, jestli zrovna tohle bude pravda. Uvidíme.

LN Zmiňujete Jana Palacha, zrovna nedávno bylo výročí jeho upálení. Jak vnímáte tuto událost? Připomínáte si ji nějak?

Jan Palach je jedním z mála skutečných národních hrdinů. Chtěl probudit národ z letargie, do které

Divadlo Na Jezerce, které založil Jan Hrušínský v roce 2004, už skoro rok mimo jiné uvádí divácky úspěšnou komedii Práskni do bot o čtyřech obkladačích. Vulgaritami se v představení, režirovaném Janem Hřebejkem, nešetří.

FOTO MAFA - DAVID NEFF

Škoda konce první republiky

Herec a principál Divadla Na Jezerce **Jan Hrušínský** se po delší době opět objevuje na televizních obrazovkách. V seriálu První republika ztvárnil postavu továrníka Jakuba Lébla. Říká, že ačkoli má meziválečné období trochu zidealizované, nedá na ně dopustit.

tak často upadáme, a chtěl nás varovat před nebezpečím, které vyplývá z naší nepoučitelné tolerance ke zločinným režimům. Dal jsem 16. ledna na svůj facebook jeho fotografii. V televizních zprávách jsem čekal, jestli byl současný pan prezident učít Palachovu památku, ale nic takového tam nebylo. Říkali jen, že se chystá na cestu do Ruska, kde se setká s kolegou Putinem...

LN Zpátky k seriálu. Vaši dcera Klára v něm donutíte k sňatku z rozumu. Jaký na to máte názor?

Sňatky z rozumu miluji. Tedy ten vynikající seriál z roku 1968. V životě jsou ale takové sňatky asi blbost, ne? Ačkoli velkých lásek, které pak končí nenávisťnými rozvody, je taky hodně...

LN Dlouho jste se na televizních obrazovkách neobjevil. Nyní jste k vidění kromě První republiky také na dětském kanálu ČT v rodinném seriálu Mazalové...

Mazalové jsou stará záležitost z roku 2011. O nuceném soužití lidí s duchy a strašidly. Vlastně ani

nevím, jakou mají sledovanost. Ale dětem, pro které jsou Mazalové určeni, se prý líbí.

LN V Mazalech hrajete bohatého podnikatele. Podnikáte ale i v životě. Je těžké uživit se divadlem?

Ano, je. Ale jde to. Naše představení vidělo na šest set tisíc lidí. Přesto Divadlo Na Jezerce nemá podporu pražského magistrátu. Neptejte se mě proč, protože to nevím. Ale stala se zvláštní věc. Ukázalo se, že kvalitní divadlo si může na svou činnost vydělat divadlem, aniž by se podbíželo. Tak nám teď začali vyčítat, že jsme úspěšní. Představte si ten nesmysl! Na webu radnice se dočtete, že Jezerka nemá nárok na grant, protože je úspěšná a může si na činnost vydě-

lat sama. Zřejmě by jim nezbylo na tunel Blanka, kdyby podpořili divadlo. Nebudu je asi přistě volit, to je jednoduché. Jenže koho? Duchy a strašidla?

LN To je dlouhotrvající problém dotací na kulturu...

V pražských divadlech je to vidět nejvíce. Křičí se o dotace, aby se mohly dělat blbosti a prodělek nebolel. Skutečný význam podpory kultury se tím ztrácí.

LN Váš Hugo Mazal je člověk, který spatřuje smysl života v hromadění majetku. V čem jej vidíte vy?

Peníze jsou dobré, protože vám dávají svobodu. Ale štěstí si za ně nekoupíš. A zdraví taky ne. A ro-

zum už vůbec ne. Takže přesně naopak. Smysl života bude zřejmě v tom, co si nelze koupit. To také zpravidla potřebujeme nejvíce. Ale málokdy si to uvědomujeme.

LN Mazalové jsou pohádkový seriál? Co se vám vybaví, když se řekne „pohádka“?

Moje maminka. A babička. A Karel Höger. Vlastimil Brodský, Trnka a Čapek. Domov. Děti, rodina, dětství. Samé hezké věci.

LN V divadle jste měli nedávno premiéru hry Komedianti, která pojednává o kočovné herecké společnosti. Jak hodné je podobná té vaší rodově?

Není to hra o naší rodině, jak se občas píše, ale vychází mimo jiné

ležité, aby člověk věděl, co tu bylo před ním. Jinak by se mohlo stát, že většinu získají ti, kteří mají pocit, že dějiny začaly až s jejich narozením. Což, uznejte, je hrozná představa. Ono už jich je beztak dost.

LN Nelitoval jste někdy rozhodnutí vydat se na hereckou dráhu?

Každou chvíli. Jednak pochybností, ty mě někdy trápí, a pak občas pocit marnosti. Zvláště když vidíte, že někomu stačí podvádět a má rázem všechny výhody. Ale na druhou stranu musím říct, že si nemohu stěžovat. Mám se vyborň. A takhle je to se vším. Jsme zvyklí nadávat a kolikrát si nestačíme všimnout, jak je život krásný a jak se máme dobře. Jenže pak zase přijdou ty pochybnosti. Miluju, co táta říká ve Slavnostech sněženek: „Tady by se žilo tak krásně! Jen kdyby tu nebyly ty vosy...“

LN Nyní chystáte inscenaci Cesta kolem světa. Cestujete rád?

Po Listopadu, kdy jsme dostali zpět komunisty zabavené pasy, jsem toho viděl ve světě docela hodně. Mohl jsem navštívit některé země v Asii, v Africe, samozřejmě

v Evropě, tu jsem projel skoro celou, a taky v Americe. Fantasticky na mě zapůsobil New York. Tam je svoboda asi nejvíce hmatatelná. Ostatně díky tomu tam přece žijí lidé z celého světa. Jenomže já chci žít v Praze. Chtěl bych, aby stejná svoboda, ta, která jde ruku v ruce s odpovědností, byla i u nás.

LN Kam byste se ještě rád vydal?

Těch zemí je stále mnoho. Takže kdybych mohl poprosit spolebčany, až půjdou zase k volbám, aby si dobře rozmysleli, komu svůj hlas dají – at nám bolševici ty cestovní pasy ještě chvíli nevezmou, ano?

LN Hrajete v komedii o dluždících Práskni do bot. Při generálce v hledišti zazvonil někomu v hledišti telefon. Vadí vám to?

Chybovat je lidské a v podstatě normální. Mobily jsou úžasný vynález, leč v divadle někdy dost nepřijemné. Ale nezvoní zase tak často, abychom se tím trápili.

LN Ve hře se mluví hodně vulgárně. Jak na to reagují lidé? Měl jste nějaké negativní ohlasy?

Děkuji za tuhle otázku. Vulgaritu na jevišti nemám rád a většinou se jim na Jezerce vyhýbáme. Ale v téhle hře jde o přirozenou mluvu jisté skupiny obyvatel. Hra je

V divadlech je to vidět nejvíce. Proto se tak křičí o dotace. Aby se mohly dělat blbosti a prodělek nebolel. Skutečný význam podpory kultury se tím ztrácí a politici toho zneužívají. Kultura je to poslední, co je zajímavá.

”

o dluždících, kteří chtějí krásu, takže je jasné, má-li být hra věrohodná, že nemluví jako profesori lingvistiky. Práskni do bot je spolu s Dardou a Pani plukovníkovou nejnavštěvovanější představení a také nejrychleji vyprodané. Lidé se baví skvěle – v první minutě hry strnou a pak se začnou rehtat a baví se až do konce. Jen jednou se stalo, že nám jeden starosta napsal rozhořčený dopis jménem spoluborňáku, že takhle dělníci nemluví. Závidím mu a přeji, že v jejich obci jsou tak vzdušníci a slušní obkladači.

LN Nedělalo vám potíže před publikem mluvit jako dluždík?

Dělalo. Ale po měsíci intenzivního zkoušení už mi to šlo tak, že jsem řekl manželce: „Ty vole, to se snad na tom magistrátu posrali, ne?“ – chvíli jsme na sebe koukali a pak jsme se začali smát stejně, jako se smějí diváci na Jezerce.

LN Vaše divadlo je oblíbené jak u diváků, tak u recenzentů. Čte, co o vás píše média a jaký máte k dnešním kritikům vztah?

Poctivou a zasvěcenou kritiku, ze které cítíte lásku k divadlu a ne zoufalství nad vlastním osudem pisatele, si přečtu vždycky rád a s chutí, i když je třeba negativní. Ale těch fundovaných není mnoho. Pravidelně a od začátku nás poctivě sledují a hodnotí dva nebo tři kritici, kterých si za to velmi vážím.

JAN HRUŠÍNSKÝ

se narodil 9. 6. 1955, pochází ze slavného rodu herců a umělců. Poprvé stál před kamerami už v šesti letech. Vystudoval pražskou konzervatoř, divadlu se profesionálně věnuje od roku 1976. V roce 2002 založil Divadelní společnost Jana Hrušínského a v roce 2004 Divadlo Na Jezerce. Natočil řadu úspěšných filmů, patří mezi ně například Dívka na koštěti, Jak se budí princezny, Lásky mezi kapkami deště, Konec starých časů, Ceremoniář, Habermannův mlyn, Kráska v nesnázi či Ro(c)k podvratáků. Divadlo Na Jezerce v současné době patří k nevyhledávanějším pražským divadelním scénám.

Seriál Mazalové vznikl v roce 2011, s jeho uvedením ale Česká televize čekala na spuštění kanálu ČT: D. Na snímku Jan Hrušínský, Jana Bernásková a tvůrce scénáře Rudolf Merkner. FOTO PROFIMEDIA

Decera Jana Hrušínského Kristýna pokračuje v rodové herecké tradici. V Divadle Na Jezerce hraje například v Cestě kolem světa, televizní diváci ji mohli vidět v Nemocnici na kraji města nebo v Pojišťovně štěstí. FOTO MAFA - VIKTOR CHLAD